

KAINA:

Metams 10 rb., pusmečiui 5 rb.
2 k., 3 mėnesiams 2 r. 70 kap.
1 mėnui 85 k.
UŽSIENIUOSE: metams 15 rb.,
6 mėnesiams (pusmečiui) 8 rb.,
3 mėnesiams 4 rb.
Adreso keitimas — 50 kap.
SKELBIMAI: Prieš tekstą (4 skł.
tys) prieš tekstą 90 k., po tekstą
40 kap.
Darų ieškantiems: eilutė 20 k.
Giminių ieškantiems: eilutė po
teksto 20 k.

Lietuvių Balsas

Metai IV.

Voronežas, 1918 m., sausio 1 d.

№ 1 (188).

JAU METAS UŽSISAKYTI

„LIETUVIŲ BALSAS“ 1918 metams.

KAINA kitiems išsisiems metams Rusuose 10 rub., pusei metų 5 rub., 3 mėnesiams 2 rub. 70 kap., 1 mėnui 1 rub. UŽSIENIUOSE metams 15 rub., pusei metų 8 rb., 3 mėnesiams 4 rub.

Skelbimų kaina: petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapij) 4 skłtis prieš tekstą 90 kap., po teksto 40 kap. Darbo ieškantiems 20 kap., giminių ieškantiems 20 kap. Permainymas adreso 50 kap.

Adresas: гop. Воронежъ, Старо-Гуменная ул., домъ Беневитинова № 6.

Labai pabrangus popierui, darbininkams ir kitoms išlaidoms dėl lėšų stokos noromis nenoromis priversti esame tuo tarpu leisti laikraštį tiksliai kartą savaitėje.

Kartu su prenumerata „Lietuvių Balso“ redakcija priima ir sulig nurodimo įduoda aukos įvairioms kultūros ir švietimo veikloms, kaip Lietuvių Viršausiai Tariai, Meno Fondai, Lietuvių Moksleivių Ateitinių Susiėlpimo Fondai ir kitiems.

Kviečiame išsirašyti 1917–18

moksle metams

Ateities Spindulius.

„ATEITIES SPINDULIAI“ eis ir toliau ta pačia pakraipa.

„ATEITIES SPINDULIAI“ gvildens įvairių mokslo šakų dalykus.

„ATEITIES SPINDULIAI“ dės kaip jau pasižymėjusių, taip lygiai ir jaunųjų mūsų rašytojų darbus darbelius.

„ATEITIES SPINDULIAI“ seks moksleivių sunkų gyvenimą, gindami kaip dvasios, taip lygiai ir medžiaginius jų reikalus.

Visiems metams, t. y. nuo spalio 1 d. 1917 m. ligi spalio 1 d. 1918 m. „AT. SPIND.“ kainuoja moksleiviams 6 rub., nemoksleiviams — 9 rub.; pusei metų moksleiviams — 3 rub., nemoksleiviams — 5 rub. Atskiro numerio kaina 1 rub. Adreso mainymas — 50 kap.

Visais Redakcijos ir Administracijos reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: БОПОHEКЪ, Никитинская ул., № 27.

JAU IŠEJO

„Liaudies Kalendorius“

1918 metams.

KAINA 60 kap.

Platiniojams nuleidžiama procentas.

Leidėjai: S. JACEVIČIUS, M. STEIGVILAS ir B. V. Maksva, Sristenka, № 26.

Reikalaukite visur!

„Lietuvių Balsas“

atskirais numeriais VORONŽE galima gauti šiose vietose:

1. M. Dvorianskaja, 21. Liet. Komitete — pas Juozą Mulerskį.
2. B. Dvorianskaja — pas laikraštiniųkų prie pašto.
3. Sekmadientais prie bažnyčios.

Lietuva-nepriklausoma valstybė.

J. Aukštuolis telegrama mums praneša, jog: 1) „Lietuvių Tautos Taryba Vilniuje sausio 8 d. n. st. paskelbė Lietuvą pilnai nepriklausoma valstybe ir 2) Vokiečiai sutiko tą nepriklausomybę pripažinti“.

Voronežas, sausio 1 d.

Štai jau ir ketvirtų Naujų Metų su laukime ir ketvirtą kartą kreipiamės į savo skaitytojus su širdingais mūsų linkėjimais. Tie mūsų linkėjimai, tie mūsų troškimai nėra nauji: — su jais kreipėmės pirmą kartą, pirmaisiais Naujaisiais Metais, kada buvom įgultai iš Tėvynės į svetimą šalį — su jais kreipiamės ir dabar. Mes troškime visiems tautiečiams ko greičiausiai pagirti į Laisvąją nepriklausomąją Lietuvą. Mums ypač linkima šiuo metu, kad mes galime pranešti, jog mūsų linkėjimai jau pradeda vykti. Nepriklausomos laisvos Lietuvos idėja, dėl kurios mes kovojame ir kurią mes visomet skelbiame, dabar jau iš svajonių, ir troškimų srities įeina ir pradeda eiti į gyvenimą. Šiomis dienomis gauta telegrama iš Stokholmo nuo p. J. Aukštuolio, kurioje pranešama, jog sausio 8 d. (mūsų gruodžio 26 d.) Lietuvių Tautos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos valstybės nepriklausomybę ir, jog Vokiečiai sutiko ją pripažinti. Tai yra be galo svarbi žinia ir svarbus atsitikimas. Ši diena bus amžiams minima ir bus aukso raidėmis įrašyta mūsų Tautos istorijoje. Nuo jos prasideda nauja era visos Tautos gyvenime. Sumenkėjusi, visokiais būdais slopinama, karo žiaurių aplinkybių sunaikinta, nuteriota Lietuva, kitados galinga ir laisva, vėl keliasi iš numirusių, stoja kitų tautų eilėje ir žada būti pati savo likimo šeimininkė. Ji išsivaduoja iš vergovės pančių, kuriuos ją laimė buvo užėjęsi, kuriuos tiek laiko nešiojo. Mes tvirtai tikime, kad prie šių karo aplinkybių, jau šie 1918 metai bus mūsų Tėvynę grąžino metai. Tiek vargė, tiek kentėję svetiman krašte prie tokios

baisios suirutės ir netvarkos, pagrįsim į Laisvąją Nepriklausomąją Lietuvą. Bet negana tik to norėti, reikia, mums visiems prisiruošusiems būti, reikia budėti, kad toji taip sunkiai įgautoji nepriklausomybė nebūtų išplėsta mūsų priešinkų, kurių turime labai daug. Vieni senai vardan supelėjusių unijų reikalauja Lietuvos paglemžimo, kiti vėl vardan Rusų sveikumo, treti, nors ir pačios Lietuvos vaikai, vardan tautų proletariato, vardan pasaulinės revoliucijos norėtų, kad Lietuva vėl Rusams tekty. Jei taip atsitiktų, tad vėl mokėtume mokesčius, laikytum ateivius čia, nauninkus ir už tai vien tik priešpauką ir persekiojimus kęstume.

Tai mes kviečiame tautiečius nepasiduoti visokiems gsdinimams, kad Lietuva negalėsianti laisva ir nepriklausoma gyventi. Galės ir gyvens, tiksliai reikia mums žiūrėti, kad Lietuva iš tikro nepriklausoma būtų, kad nepakliūtų po geradarių mūsų globejį letena, kad ir kažin iš kur jie mums pristusi, — iš rytų, ar iš pietų, ar vakarų. Dar teks visokių audrų pergyventi, teks daug mums patiems dirbti ir kovoti kol kitos valstybės pripažins mūsų Tėvynės nepriklausomybę, bet mes tikime, kad dabar visas klūtis pavyks mums nukeikti.

Mūsų balševikai.

Daugelis, rasi, nusistebės, paskaitę šiuos žodžius: „Kaip tai — nejaugi ir lietuvių balševikų jau atsirado!“ Taip, ir lietuvių balševikų atsirado! Kaipgi,

ar lietuvių tauta ne tauta, kad ji neturėtų balševikų! Ne, lietuviai yra su brendusi tauta — ir jai yra jau ir balševikų! Ir mūsų balševikai yra ne bet kokie — jie ne per nago juodymą nesisikiria nuo rusų balševikų. Musiškiai ne tokie „atžagareiviai“, kaip ukrainiečiai, kaip suomių, kuriems rūpi savo tautos, savo tėvynės reikalai; ne, musiškiečiai balševikai visai tokie, kaip rusų: jiems Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė — nusispianti, tautos reikalų jiems nėra. Musiškiečiai, tiesa sakant, niekumet nebuvo savo krašto piliečiai; jie visuomet žiūrėjo į svetimas šalis, kaip vilkas į mišką, visuomet elgėsi ir gyveno svetimu šablono.

Rusai balševikai ima valdžią į savo rankas, reikia imti ir musiškiams. Tik deja, Lietuvos lietuvių valdžios dar nėra. Bet tai mūsų svetimųjų pamėgdžiotųjų negadina. Jeigu nėra valdžios, tad yra draugijų, organizacijų. Kas, kad jos privatinės, kad jos visuomenės įstaigos, kad jos turi savo statusus! — Ir mūsų balševikai veržias į privatinės draugijas, ima savinasi jų turtą, jų įstaigas. Jie nešaukia visuotinių susirinkimų, nesiklausia draugijų narių, ar jie norėtų pavesti jiems savo įstaigas, savo turtą. Kam to reikia.

Lietuviai visi tremtiniai; dvarų ar fabriku jie neturi. Bet ir tai niekis. Jeigu lietuvių — tremtiniai, jeigu jie neturi fabriko arba dvarų, tad yra jų — tremtinių — šelpiamųjų organizacijų: Lietuvių Draugija dėl karo nukentėjusiems šelpsi su Centro Komitetu ir daugybe skyrių, yra Petrapiilio, Maksvos, Smolensko, Odesos ir kitos tremtinių šelpiamosios organizacijos. Ir mūsų balševikai daro visuomenės revoliuciją — jie ima sau tas draugijas.

Lietuvių tremtinių šelpiamosios draugijos rūpindavosi tautiniais lietuvių reikalais, stengdavosi gaivinti, kiek galėdamos, tautybės ir tėvynės meilės ugnį netekusių tėvynės tremtinių širdyse, mūsų balševikai sako: nereikia tautybės, nereikia tėvynės (žiūr. „Tiesa“ № 36). Ir jie, var paveržę tas draugijas į savo rankas, yra pasiryžę jas panaikinti. Kam čia tautinės organizacijos! Jie sudarysį bendras, netautines tremtinių šelpiamąsias organizacijas, ne tautybės, bet gubernijų, apskrčių, vadnais, teritorijos pagrindais (žiūr. „Tiesos“ № 33 ir kk.).

Graudingas ir tragingas yra lietuvių tremtinių padėjimas! Netekęs savo krašto, netekęs savo turto ir savo prastojo darbo, netekęs, dažnai, net sveikatos, budamas svetur tarp svetimų žmonių, jis yra priverstas ieškoti pašalpos. Kad ir budamas priešingas balševikų darbams, kad ir nesutikdamas su jų skelbiamuoju mokslu ir pasielgimais, tremtinys bus priverstas kreiptis ir į balševiką pašalpos ieškodamas. Viena tik džiungia — lietuviai užsigrūdę bekovodami. Jie nedavė išrasti iš savo širdies tėvynės meilės ir tautybės jausmo per ilgus dešimtmečius rusų carų valdininkams rusinotams, jie nesidavė sulenkinti lenkininkams kunigams ir dvarininkams, kurie juk mokėdavo naudotis vargingu lietuviu valstiečiu arba darbininko padėjimu ir visai jį traukė į savo pinkle ir tinklus — ir dabar, budamas tremtinys, budamas didesniaime varge negu kada nors kitados, lietuvis nesiduoda išplėšiamas tą didžiausią lietuvių brangenybę — tautybę ir laisvę. Lietuviai, vis tiek, ar jis bus darbininkas, ar „vargingesnis“, ar šiaip jau okinin-

P714-3292

kas, ar amatininkas, ar inteligentas, kiekvienam buvo, yra ir pasiliks brangi Lietuva, Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Tai lietuvių idėlas, dėl kurio jis nesiliaus kovojęs, nors jam kažkaipt stengtus jį išplesti. Lietuviai — ir kareiviai, ir darbininkai, ir ūkininkai — visumet gaivins obšalis: „Tegyvuoja laisva nepriklausoma demokratinė Lietuvos respublika“.

Rgn.

Lietuviškioji-pasai.

Iškilo lietuviškų pasų reikalas. Ji pats gyvenimas iškelė. Ar šiaip ar taip karas su vokiečiais jau pasibaigė. Ne trūkums mums teks grįžti namo. Vokiečiai, bijodami negeistinių jiems elementų (anarchistų, maksimalistų etc.) labai atsargiai įsileis. Mums teks gauti mūsų politinį amatininką išrodyti. Tokiu išrodyti manau ir bus pasai, V. L. Tarybos B. išleisti. Vokiečiai geriau už mus žino, kas šiandien Rusijoje darosi. Mes turim žinių, kad vokiečiams žinoma ir vertinama mūsų Taryba.

Antra, mums patiems svarbu sužinoti, kas grįš į Lietuvą. Ligišiol mes neturim bendros statistikos. Mes lyg Vervelio bitės pakirke. Stai lenkai jau seniai savę pasų reikalingumą supratę, juos išpausdino ir dalina ne tik saviems, bet ir lietuviams: nors tokie būdu savo skaičių didindami.

Bet aš sakysčiau, ne šios nurodymų priežastis svarbiausia. Man rodo, kad mums jau seniai metas, nuo senojo svieto atsakyti, ir prašintis savo protu gyventi, savo kojom vaikščioti. Mums labai jau metas to palaidojo apie visa ką supratimo atsikratyti, kurį mes čia tarpe rusų įgijome: mums reikia pratinis prie tautos ir prie savo lietuviškosios valdžios.

Mums pilnai reikia išsidėmėti tai, — kadangi V. L. Taryba yra rinkta iš daugumos, didžios daugumos pripažinta, tad jos nutarimai, jos įsakymai visiems lietuviams būtini ir vykdytini.

Taigi išduotieji Tarybos pasai turės didelę psichologinę vertę: jie ugdyt žmonėse mintį apie lietuvių valdžios esmę. Taip pat ir pilietinę reikšmę: turės tie pasai auklės žmonėse valstybinę susipratimą.

Visa tai Taryba omeny taredama ir pasakyt pasams pagaminti komisija, kuri greitai laiku mano juos išpausdinti, ar knygutės ar lapo formoj, kaip ras tinkamiaus, trims kalboms — lietuvių vokiečių ir rusų. Jau gyvenimas parodė, kad vokiečiai be vokiško teksto pasuose savo žemėn neišleidžia. Todėl išvengti nereikalingiems rašiniams ir trukdymams tas tekstas ir įvedamas. Pasai įgijami bus tokie būdu: vietinės tarybos parsiųsindis iš Vyriausiosios Tarybos reikalingų skaičių už grynus pinigus ir išdalins norintiems patikrinus jų asmenį. Neišdalintus pasus V. Taryba priims atgal ir pinigus grąžins.

Kur vietos tarybos nėra, tuo galės kita patikima draugija rūpintis. Ligišiol Centro Komitetas dažnai paliudavęs išduodavo, bet dabar, susikūrus V. Tarybai, jis pasilė į tai tokius paliudymus, pasų pavidale, išdalinti.

Taigi noris gauti pasą, turės ar seną paliudymą, ar rusų pasą gražinti. Pasas kainuos mažiausiai tris rublius; surinktieji pinigai eis Tautos fondui.

Gdyt. E. Draugelis.

Nelietuviai apie Lietuvą.

Kas Lietuvoje dingsta?

Tokiu vardu įdėjo straipsnį rusų soc. demokratų laikraštis „Нова Жизнь“ (žūr. № 197, gruodžio 8 d.). Vokiečių laikraščiai esą paduoda sutrumpintą apyskaitą richstago komisijos, kurioje buvo gildentas lietuvių klausimas. „Berliner Tagblatt“ praneša, kad toji

komisija konstatavęs, jog išrinktoji Vilniuje 18–23 rugsėjo konferencijoje Taryba ligišiol negalėjo veikti. Social-patrijos David reikalavo, kad toji Taryba pradėtų pildyti savo pareigas, nes „taip toliau tverti negali“. Gi Centro atstovas neaiškiai minėjo apie kažkokių keblumų ir trukdymų lietuviams daromus. Nepriklausomas social-demokratas Konas pasakė prakalbą, kuri uždrausta spausdinti. Po jo kalbės Davrois pastebė, kad Konas faktai tarsi iš pasakos imti, — taip jie nuostabūs. Užsienių reikalų ministeris į tai atsakydamas pabrėžė, „kad priešingybė tarp karo ir politinės valdžios nėra“.

Tenka manyti, sako rusų laikraštis, kad Lietuvoje vyrauja vokiečių kariškiai su junkeriais prisakyje. Jie visas lietuvių tautos nepriklausomybės pastangas prisilegia, ir kad taip elgiamasi prieš kankurios kanclerio prižadus. Iš tikro gi matomai ten viešpatuoja kariškio gauja. Ir tas faktas, kad jau konservatyv partijos atstovas kalba dėl lietuvių tautos mirtingumo, aiškiai liudija, kad yra kas vokiečiams slepti...

Užnot skelbus slaptus sutarimus ir tuo padėjus vokiečių imperialistams, gal dabar mūsų užsienių reikalų komisaras“ paprašys vokiečių uždanga atsikiešti, kas darosi dabar užimtos šalys? Ar nepaklaustų jis vokiečių generolų, kaip jie iš tikrųjų Lietuvos apsisprendimą supranta ir vykdydina? Aš nuo savęs galėčiau pridurti, kad katilas su puodu, abudu juodu: kad vokiečių generolai ir rusai vienaip Lietuvą „apsprendžia“.

Tai Vokiečiuose. Na o kaip lietuvių klausimas sprendžiamas Austrojuose? Apie tai kiek žinių randame kitame straipsnyje, kur rašoma apie paklausus Austrijai parlamente apie Lenkus. Aplamai austriai vokiečiai maloniai globotų kaip Lietuvą taip ir Lenkų. Kitaip į tai žiūrėti slavų grupės, kurios parlamente pasklebė protestus. Galindų grupė protestuoja dėl Galicijos nuo Austrijos atidalinimo ir prie Lenkų prijungimo. Jie vokiečių orie Galicijos respublikos prisidėti. Taip pat protestuoja slavai, čekai ir rusinai.

Socialdemokratai priešingi tiems prijungimams (Lenkų prie Austrijos, Lietuvos prie Prūsijos), tik ne dėl to, kad mus užjaustų, bet, kaip rašo „Navaža Zizn“, tuomet Rusai netektų vienintelio neužsilačio uosto, o antra — su sąjungininkais nesutiktų ir dėl to karas užstestų.

Lenkai socialdemokratų apskritai sutinka su grovo Cernino planu tik, jei nepatenkinti, kam prijungiamą prie Lenkų Suvalkų valdybą, nes ten 60% lietuvių gyvena; Vilniaus ir Gardino valdybos, jų manymu, turėtų būti priskirti prie Lenkų, ne prie Lietuvos, nes ten lenkų daugiausia.

Tegu lenkai žada tautoms įeigu prie jų valstybės prisidėti) ko plačiausia autonomija, „tokia autonomija, kokia tik įmanoma laisviausiose pasaulyje valstijose“ — nežinau, ar rastųsi pasaulyje tokia nesubrendusi ir paika tauta, kuri tais „geradarių“ žadiniais patiktų.

Gdyt. E. Draugelis.

IŠ LIETUVOS.

(Tas).

Bažnyčia. Lietuvos likimas dabar daug pareina nuo Vilniaus vyskupijos, tad lenkininkai visai stengiasi vyskupų lenką padaryti. Pirmasis jų kandidatas yra žinomas lietuvių priešininkas, nieko nenusimanąs apie Vilniaus „tauty dalykus“ — Rymo monsignoras Skirmuntas. Papai jau duota žinia, jog lietuvių jo tiesiog neišleisų į Vilnių. Antras kandidatas — Vilniaus prelatas Hanusavičius, puslietuvis, Pabiržės par. gimimo (iš Danijų dvarelis), bet nieko Lietuvai nedirbęs; vargu bau ka jis mums ir padirbtų, jei tektų jam vyskupauti. Tad visų trijų vyskupijų lietuvių neapsakomai susirūpė, kad į Vilnių bent kartą patektų tikras lietuvis; jie ir savo kandidatą parodo. Išnburgas sutinkas ir žadąs lietuvių kandidatą patvirtinti. Gailla tikait, kad dartinis papos nuncius, Pacelli (Mun-

chene) yra lenkofilas (jam pavesti ir lietuvių dalykai). Be to, vokiečiai dabar labai skaitosi su papa ir griežtai prieš jį neis.

Vilniaus lenkai, pasitelkę vyskupą Karosą, įvesdino į savo kapitulą penkis naujus narius, kuriuos dar vyskupas Roppas buvęs pažymėjęs, tik įvesti nesuteikė: 1) administratorių Kaz. Michalkevičių, 2) rektorijų Ušilą, 3) inspektorijų Liubianicą, 4) kleboną Songiną ir 5) kleboną J. Kulktą (lietuvi). Būriausai lietuvių edikai yra Michalkevičius, Liubianicė ir Songinas. Kun. Ušila, kitokiomis aplinkybėmis vertus, dar be netaptų mums palankus. Išnburgas nusintęs į Rymą protestą. Vilniaus seminarijoje dabar yra apie 90 klerikų, jų tarpe lietuvių beliko 10 (seniai, prieš Michalkevičių jų buvo daugiau). Michalkevičius, pasirašęs geg. 25 d. memorialą į vokiečių kanclerį, kur tyčia painiojami Lietuvos dalykai, (rodosi aiškus Lietuvos krašto išdavikas) — negi gali toks bevaldyti Vilniaus vyskupiją. Kauno vyskupijos kunigai, ilgai buvę pernelyg suvaržyti, dabar ant vokiečių neapsakomai įnirę, visai atšalę, nieko neveikia. Tiesą, kad ir pašalpyti jiems iš niekur nebuvo duodama. Kauno seminarijoje dabar yra 87 klerikai. Kaunikių kunigų santykiai su vokiečiais ko pilniausiai, daugiausia dėl to, kad vokiečiai elgiasi su jais negražiausiai.

Dėl Lietuvos atstatymo nieko nedaroma nei lietuvių nei vokiečių, nes niekas dar tikrai nežino, kod vieni neatstirauks, kiti neužplūs ir nesunaikins, kas bus dabar padaryta. Lietuviai nenori nei vieny, nei kitų ir labai džiaugiasi nugalėjo pagaliau apie Lietuvos nepriklausomybę: po visų tų vargų laisvės visus vilioja. Gelžkelių tėra vienas kitas strateginis nutiestas, bet jais vienas kitas žmogus tevažiuoja, kam leista paties Ober-Osto laikur nukilti. Gelžinkeliais tesinaudoja laisvai vieni karininkai.

Bendras Lietuvos vaizdas ūkinu nupiešti: vilnietis jį piešia žviesiau, suvalkietis daug tamsiau, žemaitis dar kitaip, nelygu kas buvo kiek karo vandalizmo kur daugiau išreikšmatą revikizaciją. Pačioje Vokietijoje skurdų, nelengva gyventi, tad krietėti lietuviams tenka daugiau dėl paties karo, kaip dėl naujų žmonių.

Galas.

Vyriausioji Lietuvių Taryba Rusijoje.

Neapsakomai džiaugiamės sulaukę Lietuvių Vyriausios Tarybos, pilnai sutinkame su jos nustatyta plotme. Linkime ko geriausios ar šiekėms. Jos nariams ir visiems prisidedantiems prie darbo išgauti Lietuvai nepriklausomybę, tariame širdingai ačiū. Lietuva įrašys savo istorijoje jų vardus aukso raidėmis. Siunčiame (V. L. Tarybos išda pinigų (žūr. aukos).

Proviz. Juozas Andruska.

Borisoglebsk,
Tambov. gub.

Mūsų tremtiniam.

Kasdien vis labiau eina gandai, kad į Lietuvą jau tuoj galėsime grįžti. Dvejus trejus metus svetimoj žemėj išbuve, daug vargo išvargę, neberimstame be savojo krašto. Užtektų mažuets žinėlės, kad jau atsivėręs kelias, — ir tokstantieji mūsų tremtinių su mažiukais ir seneliais kiltų grįžti namo. — Tik koks dabar grįžimas pačiu vidurdiem! Daugiausia mūsų tremtiniai šimtais ir tukstantiais varstų yra nuo Lietuvos atskirti. Nuo vargo ir menko maisto sunykę, menkomis drapanomis apvilę — gausime grįžti ilgą varginą kelionę.

Atsiminkime, kaip karo ugnies išvėtyt bėgome iš gimtojo krašto, — tada buvo ne žiemos metas, visur dar duo-

nos sočiai buvo, ir tai kiek vargo patyremė! Gi dabar pakelėje dažniausiai už jokių pinigų duonos kėsio nenusipirksi.

Pridėkime dar visą Rusijos šio laiko surimtę, tai bausiaja gelžkelių tinkamą, — ir galėsime prisistatyti sau kelionę atgal į Lietuvą.

Kelionės varga galėsime susimazinti ir daug savo gyvybių išsigaubti, jei ta kelionė, prieš leisdamiesi į kelią, šiek tiek sutvarkysime, jei klausysime tų organizacijų, kurios rūpinasi, kad tremtiniai vargas grįžtant atgal būtų mažesnis.

Taigi Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje, susidariusi Voroneže iš įvairių mūsų visuomenės srovių lietuvių politiko reikalams ginti, — kviečia visus tremtinius ramiai laukti tikrų žinių ir nurodymų, kuomet ir kuriais keliais galėsime grįžti. Kelias tuo tarpu dar uždaręs ir vargu taip staiga atsivers: jeigu Rusų su Vokiečiais ir baigtysi, karas, tai vis dar vienas kitas mėnuo praeis, kol galėsime kaip reikiant naudotis savo didžiajam reikalui Rusijos keliais.

Visas organizacijas, kurios rūpinasi mūsų tremtiniais, ypačiai tas organizacijas, kurios yra susidariusios arčiau Lietuvos sienos, Lietuvių Vyriausioji Taryba kviečia uoliai rengtis, kad tremtiniai galėtų grįžti tvarkingai, su didesne nauda sau ir tiems, kurie taip mūsų laukia.

Taigi būkime kantrūs ir ramūs. Tėvyne mūsų laukia ne paliegių, bet stiprių ir galingųjų darbą dirbti žmonių. Tik tvarkingai grįždami galėsime stipresni ir sveikesni sugrįžti į savo tėvų žemę.

Lietuvių Vyriausioji Taryba.

1917 m.

gruodžio m. 4 d.

Korespondencijos.

PSKOVAS.

Lapkričio 26 d. čionai įvyko pirmasis lietuvių sąvybės vakarelis. Paruošė vietinių megejų kuopa. Nedidelė, bet rami tautos ženklais papuošta salė prisirinko pilna žmonių. Suvaldinta „Alkanas Jonukas“ ir „Viršaičio vargai“. Be to, į programą įėjo dar stygų orkestras ir deklamacijos. Vaidinimas pavyko, ypatingai patiko žmonėms „Alkanas Jonukas“ gyvai ir gabiai Rimšos ir Balčiūnaitės suleistas. „Viršaičio vergus“ kankurie artistai netvirtai roles mokėjo, tačiau sulošė vykusi.

Po vaidinimo prasidėjo šokiai ir žaidimai, tik gaila, kad žaidimams mažai vietos tenžleista. Žaidimuose ypatingai pasižymėjo prieglaudos mergaitės, gražiai tautiškais drabužiais apgertos ir, matomai, gerai išmokytos.

Pelnas per 200 rublių paskirtas ateitininkų fondui.

Vyrtutis.

Voronežas. Nuo mokamųjų metų pradžios čia dirba krikščionių demokratų įsteigtas liaudies universitetas ir vakariniai kursai suaugusiems. Liaudies universiteta lanko apie 70 žmonių, vakarinius kursus apie 30. L. Universite mokia gimnazijų mokytojai ir kiti specialistai pav. dr. Draugelis, agron. Spokevičius ir kiti; vakarinuose kursuose A. Atlasevičaitė ir M. Ambraziejūtė. L. Universitetas ir vakariniai kursai dirba krikščionių demokratų salėje į Oстрогородская, Топогаяа Школы.

TVERE.

Lapkričio 19 d. 1917 m. čia buvo suorganizuotas artistų megejų kuopos lietuvių sąvybės vakaras. Vaidino J. Tumo dialogą „Žemės ar moters“ ir komedijėlę „Salaputris“. Iplaukų buvo 767 rub. 51 kap.; išlaidų — 227 rub. 3 kap.; gryno pelno 540 rub. 48 kap. Pinigai paskirstyti tokia būdu: 25 rub. Lietuvių Tautos fondui; 25 rub. „Laisvo Žodžio“ redakcijai; 25 rub. Lietuvių Karininkų Sąjungai; 160 rub. Tverės lietuvių prieglaudos vaikams, o 305 rub. 48 kap. liekasi artistų megejų kuopos izde.

Komisijos narys

J. Mitkus.

Petrapolis. Tetras. Paskutiniiais laikais Petrapily „vakarai“ pasiliko gan dažni ir jiems čia pridudama dabar daugiau reikšmės, kaip kad revoliucijos pradžioje. Žmonės užtenkamai išsivaidiję, išsikioliję per mitingus, susirinkimus ir visokius rinkimus ieško dabar vakaruose pakėlimo dvasios, ūpo atgavimo. Delto dabar ir „vakarus“ lanko gausinga publika.

Per dvi savaites čia buvo surengta keturi „Lietuvių Vakarai“. Du jų, galima sakyti, buvo pusėtinai atlikti, kiti gi du visai silpnai. Prie silpnųjų reikia priskirti Vaikėkų statytį, Vaicėkų „Aukos“ ir artistų mėgėjų (už Narvos Vartų) — „Vyro iškėlimas“ ir „Nesipriešin“. Ypač blogai įspūdį darė paskutinis.

Vyručiai, neprofanokite mūsų teatro! Juk kur kur, o Petrapily, rodos, galima pasižiūrėti ir tai gana pigiai, kaip turi atrodyti vaidinimas. Pav., Valtėbiniame Mykolo Tetre — vietos nuo 4 rub. iki 25 kap. — ir tai puikiaiusiai pastatomo veikalo galima matyti. Ne nuostaba, kad inteligentų dauguma mūsų „vakarų“ ir nelanko.

Vykusiai suloše Vaikėkų trupa K. Alytos „Ant bedugnės krašto“ ir „Tarnas įpainiojo“, ir gruodžio 7 d. Karininkų surengtą vakarą — „Blinda“.

Pirmame — galima buvo pasigėrėti vaidinimu: Kurmutės, Egelytės, Stanulio, Venslausko ir k. Kiek gadino šaravimu žydo rolėje Piliponis. Apskritai veikalai ir vaidinimai žiūrėtojus patenkino.

Petrapičio Karininkai nors pasirinko sau „Blinda“, veikalą visais atžvalgiais sunkų, tačiau suloše, pusėtinai. Reikia pasakyti tiesą, kad gan sunkią Uršės rolę gana teisingai atliko Jasulatinė, kuri pasirodė tikrais artistės gabumais esanti. Šiaip galima palinkėti daugiau ir rūpestingiau padirbėti ruošiant „vakarus“.

Reikia dar pažymėti didelę netvarką šokiuose, kurie „esti“ po vaidinimų. Kiek ankščiau dar būdavo vartojami ir žaidimai. Bet kadangi ir juos, kaip ir šokių, nesistengdavo sutvarkyti, atlikti gražiai, kad būtų ir ką pasižiūrėti, tad jie tapo iš „vakarų“ išstumti. Tik kažin dėlko užsiklo ligi šiol šokiai, nors išėina iš jų nei daugiau, nei mažiau, kaip auklėmis pasidaužymas, ir jokio aištesnio pasigėrėjimo neduoda.

Piliētis.

TELEGRAMA.

VYRIAUSIAJAI LIETUVIŲ TARYBAI.

Nieko iš užimtųjų vietų per frontą neleidžiama. Visi turi pasilikti vietose ir laukti. Laiškus į Lietuvą siuntinėjam. Pradėta rūpintis išgauti leidimus važiuoti delegacijai į Vilnių. Paleidžiama mėsienai tam tikro amžiaus lietuviams karininkams geriau pasilikti savo dalyse. Išėjusių čia sunkus bėvis.

11 pildomais lietuvių karininkų komitetas, penktoji grįžimo į tėvynę sekcija. A. Abraitis.

ŽINIOS.

Petrapolis. Šiomis dienomis Smolne buvo Petrapičio garnizono susirinkimas. Buvo nuspręsta pateikti nuvargusių fronte kareivius Petrapičio garnizonu. Dalis bus išsiųsta į šiaurės frontą, o kiti prieš Kalediną. Del to kareivių tarpe kilo nesupratimų.

„Voronežo Telegrafas“ praneša, kad Galindų valdžia nustojo siuntinėti rusams produktų ir karo daiktų del to, kad rusų komisarai nesuėmė Galindams pinigų.

Iš Smolno (baševikų valdžia) praneša, kad kareivius kareivių pulkai, ypač Maksovs, atsiskaitė eiti prieš galindus ir kazokus, sakydami, jog frontą palikę ne tam, kad su saviškiais kovotų.

Dekretas apie bankų nacionalizaciją. Išleistas įsakymas, kuriuo bankai bus imami valstybės į monopoliją; visi bankai bus suvienyti į vieną valstybinį banką, privatinų bankų valdymas laikinai pereina į valstybės banko tarybą.

Dekretas apie rekvizavimą bankuose geležinių dėžių. Aukso pinigai ir aukso gabalai konfiskuojami ir pereina į valstybės fondą.

Kijevs. Pietų vakarų fronte VII ir XI armijos štabai paimti galingu. Rumunų fronte karo revoliucinis komitetas suimtas. Suimtas žinomas baševikas Rošalis.

Orenburgas. Čia atsidarė tautinis musulmonų parlamentas (medžilis). Priimta dalyvauju apie 80 deputatų. Priimta rezoliucija, kad Rusai būtų federatinė demokratine respublika. Iš tos respublikos valstijų turi būti sudarytas atskiras Pavolgio (Povolžje) valstijos arba Pietų Uralas.

Toliau medžilis nutarė sušaukti Steigiamąjį Susirinkimą tų tautų, kurios gyvena minėtojo valstijos žemėse.

D-ras A. Babelis, kurs ilgą laiką darbavosi Centro Komitete, gruodžio 18 d. išvažiavo iš Voronežo. Jis keliauja pro Vladivostoką į Ameriką. Prie Centro Komiteto įstaigų pasilieka gydytoja Aldona Šitupaitė Jankauskienė, atkeliavusi šią vasarą iš Amerikos.

Petrapiilis. Šiomis dienomis Lūdas Noreika (Lietuvių Vyriausiosios Tarybos sekretorius, buvęs „Lietuvių Bals“ redaktorius) baigė Petrapiilio universito teisių skyrių.

Bobruiskas. Įvykęs čia gruodžio 5 d. tremtinių atstovų suvažiavimas nutarė sušaukti gruodžio 20 d. čia pat visų Rusų tremtinių lietuvių suvažiavimą. Tikslas — geriau suorganizuoti lietuvių tremtinių grįžimą į Lietuvą. Kviečiama į susirinkimą Vyriausios Lietuvos Tarybos liet. draug. nuk. del karo šelpiti, Centro Komiteto, Karininkų sąjungos ir kitų organizacijų atstovai.

Elva (Lifl. gub.). Čia susidarė tautų šelpimo komitetas iš 12 latvių ir 4 lietuvių. Jis pareikalavo lietuvių komitetą perduoti jam. Lietuviams besitariant su C. K. tautų komitetas mūsų įstaigas 14 š. m. d. paėmė varu.

Žinios iš užsienio. Vokiečių laikraščiai praneša, kad vokiečiai naudodamiesi laikina tarka galėsią savo kariuomenę persiusti į kitų kariuomenių valstybių frontus.

Ryga. „Ran. Utro“, praneša, kad Rygoje visa ka labai pigu, korpės kainuoja 15 rub.; visai geros gelumbės aršinas 3 rub.; metaliniai išdirbimai pardodama tokia kaina kaip prieš karą; prabangos daiktai pigesni negu prieš karą. Kareiviai ir Darb. taryba panaikinta. Tvarka pavyzdinga ir visa ko esą užtenkamai.

Voronežas. Gruodžio 26 d. čia buvo krikšč.-dem. sutaisytas vakaras. Vaidino „Vėrpėja po kryžium“. Pelnas skiriamas kr.-dem. laikomajam liaudies universitetui ir vakariniam suaugusiųjų kursams. Režisavo p. Linartas, tad ir lošimas buvo vykęs. Del elektros aparatų sugedimo su lošimu gerokai pavėluota.

Voronežas. Liet. draugija nuk. del karo šelpiti, prievarta atėmus baševiams iš jos turtais, iš naujo pradeda gyventi. Draugijos K. Kom. atidarė baševikų uždarytus kontrol. asistentų kursus. Tai pirmas jos naujo gyvenimo žingsnis.

Voronežas. Gruodžio 31 d. 7 val. vak. pirmos gimnazijos salėje bus lietuvių vakaras. Vaidins: „Aukso Dievėliai“. Paskui — dainos, solo, giesmių pavykslai, žaidimai ir šokiai. Bilietai galima gauti: Sen. Moskovskos bendra-

buty pas Juozaitę, Voznesensko pas Radkevičaitę, ir Gamovo pas Rudminą; lošimo diena — pirm. gimnazijoje.

Jonas Kutrevičius.

Šiemet lapkričio 26 d. mirė Kastramos Skyriaus Lietuvių Draugijos n. d. k. š. Valdybos narys Jonas Kutrevičius. Okininko sūnus iš Peikštenių sodžiaus, Biržų valstiaus, Panevėžio apskrities, Kauno gubernijos. Baigęs Rygoje gimnaziją, pastoją į Charkuvos universitą, į medicinos skyrių, bet del prasidėjusių tuomet studentų riaušių negalėjo baigti mokslo. Tolimesnius savo gyvenimo metus pašventė ūkininkavimui ir bitininkystei, gyvendamas savo tėviškėje, kurią del karo turėjo apaleisti 1915 m. Apstojęs Jaroslavy ir sužinojęs, kad Kastramoj yra daug lietuvių tremtinių iš Biržų valstiaus, atvažiavo į Kastramą ir patyręs, jog jie visai nesusiorganizavę, neaprupinti ir kenčia didelį vargą, velionis Kutrevičius uoliai ėmėsi darbų. Susižinojęs su Centro Komitetu ir gavęs iš ten galiojimą, pirmiausiai įsteigė čia pradinę mokyklą, kurią ir dabar tebelanko 170 vaikų. Susikūrus Kastramoj Lietuvių Draugijos skyriui, Kutrevičius išrinko Valdybos nariu ir pavedė Komitetą kasą, kurią velionis valdė iki savo amžiaus galo. Buvo tai nepaprasto uolumo darbininkas, kurs nesibaigė nei didelio, nei mažo darbo. Ar reikėjo suvesti metinę apyskaitą, ar traukti iš Volgos beskestančias malkas, ar sutikti atvažiuojančius tremtinius, ar vakarėliui suruošti — Kutrevičius visur buvo pirmas. Nusipelnė visų pagarbą ir pasitikejimą, kas ypač pasiskėjo pavasarį, kada, pakilus Komitete nesutikimams ir renkant naują Valdybą, velionis Kutrevičius buvo renkamas visų mūsų „srovių“ ir „partijų“. Pasidarbavęs Kastramos lietuvių naudai dvejus metus, rugsėjo mėnesį apsigro karščiame ir išgulejęs ligoninėje per du mėnesius, pasimirė lapkričio 26 d. po ilgų ir sunkių kančių, neulaukęs tos laimingos valandos, kada būtų galėjęs grįžti į tėvynę kartu su tais žmonėmis, kuriems, dirbo, vargo ir kentėjo. Palaidotas lapkričio 30 d. Kastramos kapuose.

Pranešimai.

Kadangi Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje organizuoja ir koncentruoja visas galimas lietuvių pajėgas bendram mūsų tautos darbui, — tad Vyriausiosios Tarybos išdo skyrius kreipiasi į visas susikūrusias vietų tarybas, draugijas, komitetus, ratelius ir į atskirus žmones kad rinkytų užsidedus mokesnius ir aukas Lietuvos reikalams ir siųstų pinigų į bendrąjį išdą. Jeigu atsitiktų kokių nors kliūčių persiusti surinktojioms aukoms, tada išdo skyrius prašo pranešti kiek surinkta, kad turėtų savo žinioje.

Išdo reikalais prašau kreiptis: rop. Воронежск. губ., Малая Дворянская, 21. Кс. Явнскому.

Išdo skyrius.

Sausio 6 d. 4 val. po pietų lietuvių komiteto bute (Mažoji Dvorjanskaja, 21) bus visuotinis „Lietuvių Žemės Reikalų Sąjungos“ susirinkimas. Turinys: „Sąjungos“ pagrindas, siekių ir darbų gyvildimas, nuolatinio Komiteto rinkimas ir kiti dalykai. Meldžiame narius ir užjauniančiuosius „Sąjungą“ atsilankyti.

Laikinasis Komitetas.

III.

Kas dar negavo „Lietuvių Vyriausiosios Tarybos Rusijoje“ Pranešimų

№ 1 ir norėtų gauti, prašom pranešti Vyriausiajai Tarybai savo adresu, Воронеж, Малая Дворянская, 21. Kun. Jasienskiui.

IV.

Antras Rusų lietuvių karininkų delegatų suvažiavimas.

Suvažiavimas bus Petrapiily sausio 15 d. 1918 m.

Programa:

1. Centro Komiteto darbai ir pranešimai iš vietų;
2. Lietuvos atgaivinimas, jos valdymo būdas, santykiai su kaimynais, atstatymo ir ekonominio gyvenimo sutvarkymo reikalai;
3. Lietuvių kariuomenė;
4. Medžiaginis ir moralinis aprūpinimas karininkų paliausoty iš tarnybos, karininkų šeimynų pedėjimas šiaip ir anapus sienos;
5. Kultūros ir švietimo reikalai;
6. Karininkų Sąjungos reikalai:
 - a) dalyvavimas lietuvių ir rusų visuomenės ir politikos judėjime;
 - b) santykiai su kitataučių ir visos Rusų armijos kariškėmis organizacijomis;
 - c) Laikraštis, jo pakraipa, redakcija;
 - d) statuto priėmimas;
 - e) mežiava (lešos);
7. Atstovų iškelti klausimai;
8. Rinkimas karininkų Tarybos;

Atstovus renką ir gali būti išrinkti visi lietuvių karininkai siandien esą kariuomenėje ir joje tarnavę: kareiviai, aficeriai, gydytojai, valdininkai ir gailastingosios seserys. Renkant atstovus balsavimas, tiesioginis ir lygus.

Atvykusieji Petrapiilin atstovai kreipiasi į Suvažiavimo Organizaciją L. K. S. Centro Komiteto Komisiją šiuo adresu: Lermontovo pros., 17, butas 3.

V.

Voronežo lietuvių karininkų susirinkimas.

Sausio 15 d. 1918 m. Petrapiily šaukiamas antras Rusų lietuvių karininkų delegatų suvažiavimas, kuriame bus svarstomi karininkų ir bendri lietuvių reikalai.

Del to kviečiame visus Voronežo lietuvių karininkus atvykti į susirinkimą vietoje pasitarti ir išrinkti delegatams į tą suvažiavimą.

Susirinkimas bus sausio 2 d. 1918 m. 3 val. Organizacijų namuose (buvusio gubernatoriaus).

V. K. S. Komitetas.

Knygos.

K. Verbelis Russisch-Litauen, Stuttgart, 1916. — 10 pusl. ir 2 žemėlapis su pažymėjimu liet. kalbos, tikėjimų, tautų sienų.

Aprašęs lietuvių viduramžių gentis (nepamiršęs nei Goliadės pas Protvą ir Vožuzą, nei Getvingų (Jotvingais jis juos vadina), autorius išdėsto mums kalbos istoriją mūsų šalyje, kaip diplomatijos raštuose buvo iš pradžių vartojama latynų, tai vokiečių, tai senobės slavų bažnytinė kalba, kurią pagaliau, išstūmė lietuvių kalba. Tačiau šalia to kalbų mišinio aukštesniųjų sluoksnių tarpe užliko gyva ir sveika lietuvių kalba kaimiečių dainose, mįslėse ir pasakose, ir šiandien, liaudies dvasiai atgijus, lietuvių kalba tiek pakilo ir prasiplatino, jog kunigai ir bajorų idalis, metė šalin svetimąją, lenkišką. O tie, kurie įsikabinę į lenkų tradicijas, tarnauja panopolonizmui, tie Lietuvių suvetimėjo ir nebežino patys, ką reikia veikti, nes jaučiasi tik kliūdą lietuviams.

Remdamasis etnografinių statistikos šaltiniais Cysnisko, d. Erkelto, Karskio, Koeppeho, Matulionio, Rozwadowskio ir tt., autorius paduoda lietuvių skaičių, jų gyvenamas vietas ir santykius su kitomis tautomis Kurše ir Kauno, Vilniaus, Gardino, Suvalkų gubernijose. Reikia pažymėti, kad autorius nesiauria Lietuvos sienų, nes, jo nuomone, nevien kalba, bet ir bendra kiltis rodą,

kad Lietuvos pietuose ir rytuose tegyvena daugybės viengėnių, nors vieni lenkiškai, o kiti baltarusiškai kalba. Pasak jo, 50 ar 60 metų atgal Vilniaus, Trakų, Švenčionių, Ašmenos, Lydos apskrityse dar lietuviška kalba tebeskambėjo, o jei kūršandien kitaip yra, tai ne dėl prisimainymo slavių kraujo, bet dėl priverstos prasties žmonės svietimos kalbos iš šalies.

Ypačiai autorius apsisotia prie vadinamųjų lenkų kultūros, nešėjų ir parodo, kad, nežinint j kunigų ir ponijos prisišliejimą prie lenkų, labiausiai po 1831 ir 1863 m. „lenkmečių“, toji kultura netik mažai tepiriplo prie lietuvių liaudies, bet ten, kur ji apsirėiskė, paliko nupuolinio žymių: ir ūkis blogesnis ir žmonės temesni! Patys lenkai yra konservatingas elementas, kurį visur palaiko sulenkintoji bažnyčia. Puolant lenkų kulturali, atsisakyre nuo liaudies, lyg medžiai be šaknų, emė lenkai ieškoti globos iš mūsų biurokratų ir listi tarnauti į caro valdžios įstaigas.

Spauda ir knygos apdaras labai gražūs, o ir pats darbas yra rimtas. Vokiečių laikraščiai visur ta veika! gina, nes jis davė daug materialo, kuris iki šiol vokiečiams visai nežinomas buvo. J. Šliupas.

Mūsų knygos.

Mums atsiųstos paminėti šios knygos, išleistos Kultūros Sekcijos:

1. Pr. Mašiolas. Apie Lietuvos senovę (10 pasakojimų). 1917 m. Pust. 1-48.

„Pasakojimai“ parašyti mūsų mokyklos reikalui. Jie turės atstoti pradžioje mūsų istorijos vadovėli mokyklai. Pasakojimų turinys: 1) Ka Lietuva kalba apie savo senovę; 2) Mižinkapis; 3) Mindaugas; 4) Keistutis; 5) Lizdeikos; 6) Paskutinė vaidelytė; 7) Vytautas; 8) Stipriolis; 9) Baublys; 10) Senoji pilis.

2) Pr. Mašiolas. Naujos senio pasakos. Vaikų knygynėlis, №9. Pust. 1-38. Kaina 28 kap.

Pasakų turinys: 1) Pavasario vėjas; 2) Pempų namai; 3) Gegutė; 4) Medziotojai; 5) Lakštingala ir varlės; 6) Jurgutis gano, Jurgutis skaito; 7) Putpela ir kurapka; 8) Justukas ir kurapka; 9) Motiejuko sapnas; 10) Varnėnas; 11) Avių protas; 12) Senis kiškis; 13) Zylė; 14) Skruzdėlių karas; 15) Žasnas ir deglio; 16) Murziukas ir Margiukas.

3. Bostromienės. Miko nutikimai. Vėrė Vaizgantais. Vaikų knygynėlis, № 11. Pust. 1-48. Kaina 28 kap.

Turinys: 1) Miko šunelis; 2) Draugelis Miką ištraukė; 3) Miko katytė; 4) Katytės dainelė; 5) Katė ir pelytė; 6) Ozkele; 7) Kaip Juode girde; 8) Papūga; 9) Papūga lange; 10) Bezdžionė; 11) Vaipė pietauja; 12) Vaipė jodinėja; 13) Voras; 14) Voro lizas; 15) Karvė ir kovarnis; 16) Katė ir kiaulės; 17) Kupranugaris; 18) Kam kupranugariams kupros; 19) Vievysys; 20) Šėškas; 21) Vistat ir kiaušiniai; 22) Kuodė per; 23) Viščiukai skija; 24) Višta su viščiukais; 25) Viščiukai ir vanagas; 26) Skendunius; 27) Zuvelės; 28) Kaip zuvelės gema; 29) Prigaudė karošų; 30) Varlė; 31) Kujagalvis; 32) Kujagalvio istorija; 33) Beržas; 34) Agnoma; 35) Duonos grūdėlio istorija; 36) Linai; 37) Medvilnė. „Nutikimus“ puošia daugybė paveikslėlių.

Pranešimai Lietuvos Vyriausios Tarybos Rusijoje. № 1. Voronežas, gruodžio 4 d. 1917. 16 pusl. Kaina 50 k.

Turinys: [žangos straipsnelis. Protokolas trijų ir partijų atstovų suvažiavimo Voroneže 1917 m. lapkričio mėn. 16-19 d. Protokolas Lietuvos Vyriausios Tarybos Rusijoje pirmojo posėdžio gruodžio 1-4 d. Del Lietuvos V. Tarybos įkurimo ir jos pirmojo posėdžio (Pasveikiniai, telegramos). Ido skyriaus pranešimas. Redakcijos atsakymai.

„Das neue Litauen № 1, 2 ir 3. Eina tris kart mėnesyje Berlyne. Leidžia baronas Roppas. Tikslas supažindinti vokiečius su lietuvių jėdėjimu ir pamadži įskiepyti lietuviams vokiškas tendencijas. Laikraštis vedamas labai rimtai.

Aukos.

J. Paskevičius
Lietuvių Tautos fondui . . . 5 rub.
Karo sunaikintajai Lietuvai . . . 5
Fondui grįžti į Lietuvą . . . 5
Belaisviams šelpti . . . 5
Trentiniams šelpti . . . 5

Lietuvių Vyriausiajai Tarybai:

Kareivis Kaz. Doba . . . 5 r.
Pad. Bervinis . . . 5
Proviz. Joz. Andruška
dviems paskutiniams mėnesiams ir pirmam 1918 m. pusmečiui . . . 36

„Lietuvių Balsui“ palaikyti.
Stasys Jackevičius . . . 10 rub.

Mono fondui.

Glonti . . . 24 rub.
Priėmė išdinininkas M. Krupavičius.

Redakcijos atsakymai.

Lietuvos Šimui. Tamtos raštų su naudoti negalėsime.

Juoz. Sasnauskui. Ne partija dalys žemes, bet valstybė. Valstybei gi privalo būti visi žmonės lygūs. Tad žemės gavimas nuo priklausymo prie partijos nepareis.

Lastauskui ir kitiems. „L. B.“ 1918 kalendoriaus neleidžia.

Redakcijos Kolektivas:

Dek. J. Jasienskis,
Martynas Yčas,
Konstantinas Šakenis.
Juozas Vokietaitis.

Kultūros ir Švietimo Sekcijoje gaunamos knygos:

- 1) Biblija (visas Šventas Raštas, evang.-reform.). 278 pusl. kaina 85 kap.
- 2) Naujas Testamentas (evang.-reform.). 124 pusl. — 35 kap.
- 3) „Giesmynas“ su maldų priedu Lietuvos evang.-reformaty parap. vartojamas, 320 pusl., kaina 3 rub.
- 4) „Šventas Dieve“ (katalikų maldaknygė). Adresas: Воронеж, Мало-Дворни-ская, № 21.

Dantų gydytoja

lietuvė JADVGA BANASAUŠKIENĖ.

PLOMBUOJA DANTIS BE SOPĖS, TRAUKIA, PAMAINO DIRBTINIAIS ir šiaip gerai gydo.

Kainos paskausios. Ligonyis priimami (mos) kas dieną nuo 12-8 val. vakaro.

Лермонтовский просп., № 28, кв. 8.

331-1.

Reikalinga tarnaitė, algos 13-18 rb.

mėn. Ateiti iki 12 val. dieną Старо-Гумен-ная, домъ Веневитинова, № 6, кв. лозепайтиса.

JONAS SIPAVIČIUS iš Birjagalės, Rozo-limo val., Kauno gub. ieškau giminių ir pažįstamų. Adresas:

Блюмъ-Ламбать Тапр. г. Кестель заводъ И. Сиповичу.

291-1.

Geriausia dabar vieta lietuvių pinigams

Brolių VAILOKAIČIŲ ir Bvės Dr-ja.

Petrogrado pusė, Levašovskij prospekt., № 22, butas 10. Savi namai. Jeiti iš Baročnaja g. № 6-a. Tramvajai: № 12 ir gretimi 7, 8. Priimama nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Visi pinigai apsaugoti nekilnojamu tur-
tu, kurio vertė siekia daugiau kaip milijonas rublių.

Pasidėjusiems metams mokama 5 rub., pareikalavimui 4 rub. nuo simo.
Pinigus atsiųsti ir gauti atgal galima pastu. Adresas laikams ir pinigams siųsti:
Петроградъ, Левашевскій пр., № 22. Т-у БРАТЯ ВАЙЛОКАЙЧИСЬ и Н-О.

PREKYBOS NAMAI
„S. JACKEVIČIUS, M. STEIGVILA ir Bvės“
Maksva, Sritienka, № 26 (įėjimas iš Soliverstovo skersų).

Pasiūlo visiems Gerb. Dvasininkams, perkupliams ir šiaip manantiems versiti, šiuos dalykus: Ražantius ant vielos (dratos), siūlo, kukavinių juodų, baltų, geltonų; Kryželius staciūnus, metalinius ir sidabrinus; Medalikėlius škaple-rius ir šiaip šventųjų, škaplerius Karmelitų, brostivinius ir kitus; Maldakny-ges lietuviškas ir lenkiškas; brošiūras ir lietuvių dailininkų atvirutes 31 serija.

KAINOS PRIEINAMOS.

Kalnininkus reikalaujantiems siunčiame dovanai.

Jau metas išsirašyti 1918 m. laikraštis

„VADAS“.

„VADAS“ yra „Liaudies Sąjungos“, didžiausios nepartinės lietuvių katalikų draugijos laikraštis.

„VADAS“ yra vienintelis katalikų laikraštis, kuris jungia visas katalikų sroves ir partijas.

„VADAS“ kovoja dėl Lietuvos nepriklausomybės.

„VADAS“ žadina tautinį, politinį ir visuomeninį liaudies susipratimą.

„VADAS“ gina lietuvių tautos, tikėjimo, politikos ir ekonomijos reikalus.

„VADAS“ deda daug žinių iš Lietuvos.

„VADAS“ gina tremtinių reikalus ir duoda jiems naudingų patarimų.

„VADAS“ padeda suieškoti gimines ir pažįstamus išblaškytus po Rusus.

„VADAS“ šaukia visus lietuvius rengtis grįžti į Lietuvą.

„VADAS“ eina vieną kartą savaitėje.

„VADAS“ nenustoja eiti net tada, kada visi lietuvių laikraščiai neina.

Spaudos ir pačios dalykams be galo pabrangus „VADO“ kaina pa-
kelta Rusuose metams — 12 rub., 6 mėnesiams — 7 rub., 3 mėne-
siams — 4 rub., 1 mėnesiui — 1 rb. 25 kap., vieno numerio kaina
30 kap. Užsieniuose „Vadas“ kainuoja du kartus daugiau.

Kiekvienas susipratus katalikas turi skaityti „Vadą“, turi raginti vi-
sus pažįstamus jį išsirašyti.

„Vadą“ išsirašydami kreipkitės šiuo adresu: Петроградъ, 1 рота,
№ 11. Редакция „ВАДАСЪ“.

PETRAS KICEINA Kauco gub., Zarasų apskr., Škapitkio par. ieškau tėvo Juozo Kiceinos, motinos Anastazijos, seserų Marjono ir Onos, giminių ir pažįstamų, Prašau atsiųsti. Adresas: Почт. отд. Илга, Витебской губ., Себежск. уѣз., контора 2-го уч., линин Псков-Плоцк. Америкос laikraš, prašau atsiųspauzdinti. 252-6

JONAS DANILEVIČIUS Gelažūnų kaimo, Vilniaus gub., Trakų apskr., Ezno val., Jemajūnų par., ieško dėdės M. Kaluzavičiaus, giminių, draugų ir pažįstamų, Mel-
džiu atsiųsti arba žinančių pranešti šiuo adresu: г-р. Жеринка, Под. г. ж. д. п. о. п. тел. чиновник И. В. Данкевичу. 317-1

Kar. PRANAS KURMANSKIS iš Kala-
kių dvaro, Šidlavos par., Kauno gub., ieško
žmonos Aleksandros, motinos Anelės, bro-
lio Antano, sesers Antaninos, uošvio, švo-
gerio Domininko ir kitų giminių.
г-р. Харьковъ. 3-я Харьковская команда
выздоравливающихъ. 2-я рота. 325-2

NORIU SUSIRAŠINĖTI su pažįstamais
viličiais ir radviliečiais Šiaulių apskr.
Mamo adresas: ст. Панички, Волинской губ., Управле-
ние полковника Васильева, кассиръ Юсифу
Ант. Грушусу. 326-2

Jauna lietuvaitė inteligentė nori su-
sirašinėti su tautiečiais. Adresas: почт. отд. Капино, Витебск. губ., до во-
стребования U. Bit. 251-2

Reikalingas į vaistinę drogi- stas lietuvis

su praktika, ne vyre-
snis, kaip 18 metų. Su
sąlygomis kreiptis:

М. Романовъ, Волинск. губ., аптека Лео-
на В. Подкозаса. 334-1

JUKNELIOTĖ VERONIKA, Suvalkų
gub., Kalvarijos apskr., Kirkynų gminos, Še-
stakavo kaimo, ieško giminių ir pažįstamų,
Prašom atsiųskiti adresu: г-р. Воронежъ, Непловская, 45, д. Кин-
ца, литовская прачешня. 328-1

PRANČISKUS KEDIS raštininkas, Do-
bravalės valsč., Naumiesčio apskr., Suv.
gub., apsigyveno Spas Klepiskuose, Riaz-
nės gub., Volestnaja uprava. 329-1

ANTANAS ŽURAUSKAS, miestelio Kai-
rių, Šiaulių apskr. ir valdiečiaus, Kauno gub.
ieško giminių ir pažįstamų. Atsiųskite
adresu: Псковскій запасный продовольств. мага-
зинъ, А. Журевскому.
Америкос laikraš, prašau atsiųspauzdinti.
330-1

ZUZANA SMILGIENĖ iš Gruzdžių m.
ieškau vaikų ir motinos Onos Kiežgienes.
Дѣйс. армія. І лазаретъ 5 стр. дивизіи:
пер. Зузонѣ Смильгисъ. 232-2

MARIJONA BRUŽAS, Kauno gub., Lai-
zavos m., ieško vyro Juozo, tarnaujancio
kariavimui ir pažįstamų. Adresas: почт. Капино, Витебск. губ., М. Сомерсетъ.
251-2